

O czym się ostatnio mówi?

O czym się ostatnio mówi?

Odpowiedzi „Bardzo często” i „Dość często” na pytanie „Jak często w ciągu ostatnich dwóch tygodni w Pana(i) bliskim otoczeniu, np. w rodzinie, wśród przyjaciół, znajomych, sąsiadów mówiło się o:”

Dobre perspektywy
na przyszłość

Problemy z uchodźcami
z Ukrainy

Krytyka działalności opozycji politycznej

Problemy Kościoła

Brak pieniędzy

Aprobata działalności
rządu

Brak perspektyw
na przyszłość

Inflacja

Aprobata działalności
opozycji politycznej

Energetyka

Wojna na Ukrainie

Kryzys dietności
w Polsce

Trudności w dostępie do lekarzy

Krytyka działalności rządu

Zagrożenie
przestępczością

System edukacji

Złe samopoczucie
psychiczne

Problemy środowiska naturalnego,
zmiany klimatu

Problem pedofilii

Trudności w znalezieniu/
utrzymaniu pracy

LGBT

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Wyróżniająca Jakość Badań

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa

e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl

<http://www.cbos.pl>

(48 22) 629 35 69

W ramach nowego projektu *CBOS Flash* sprawdziliśmy, jakie tematy koncentrowały ostatnio uwagę Polaków¹. Badanym przedstawiono 21 tematów prosząc, aby określili, czy i jak często były one poruszane w ich bliskim otoczeniu (np. w rodzinie, wśród przyjaciół, znajomych czy sąsiadów) w ciągu dwóch tygodni poprzedzających badanie.

Uwaga Polaków w największym stopniu koncentrowała się na **inflacji**, o której często mówiło się w tym czasie w otoczeniu ponad trzech czwartych badanych (78%). Relatywnie wielu ankietowanych deklaruje też, że w ich otoczeniu mówiono ostatnio często o niskich zarobkach, emeryturach i braku pieniędzy (54%), z kolei zauważalnie rzadziej na tle pozostałych kwestii ekonomicznych pojawiał się temat trudności na rynku pracy – problemów ze znalezieniem pracy lub jej utrzymaniem (30%). Na drugim miejscu pod względem częstotliwości pojawiania się w rozmowach sytuuje się **wojna na Ukrainie** (66%). Rzadziej obecna w rozmowach jest kwestia uchodźców ukraińskich w Polsce (32%). Trzecie miejsce zajmują **trudności w dostępie do lekarzy i usług medycznych** (62%).

Wysoką rangę w codziennych rozmowach ma **polityka**, choć pojawia się w zauważalnie większej mierze w ujęciu negatywnym niż pozytywnym. Zarówno działalność rządu jak i politycznej opozycji częściej była krytykowana niż chwalona, choć proporcje pod tym względem są bardziej niekorzystne dla obozu rządzącego niż opozycji (odpowiednio: 60% głosów krytycznych wobec 21% aprobujących i 40% wobec 25%).

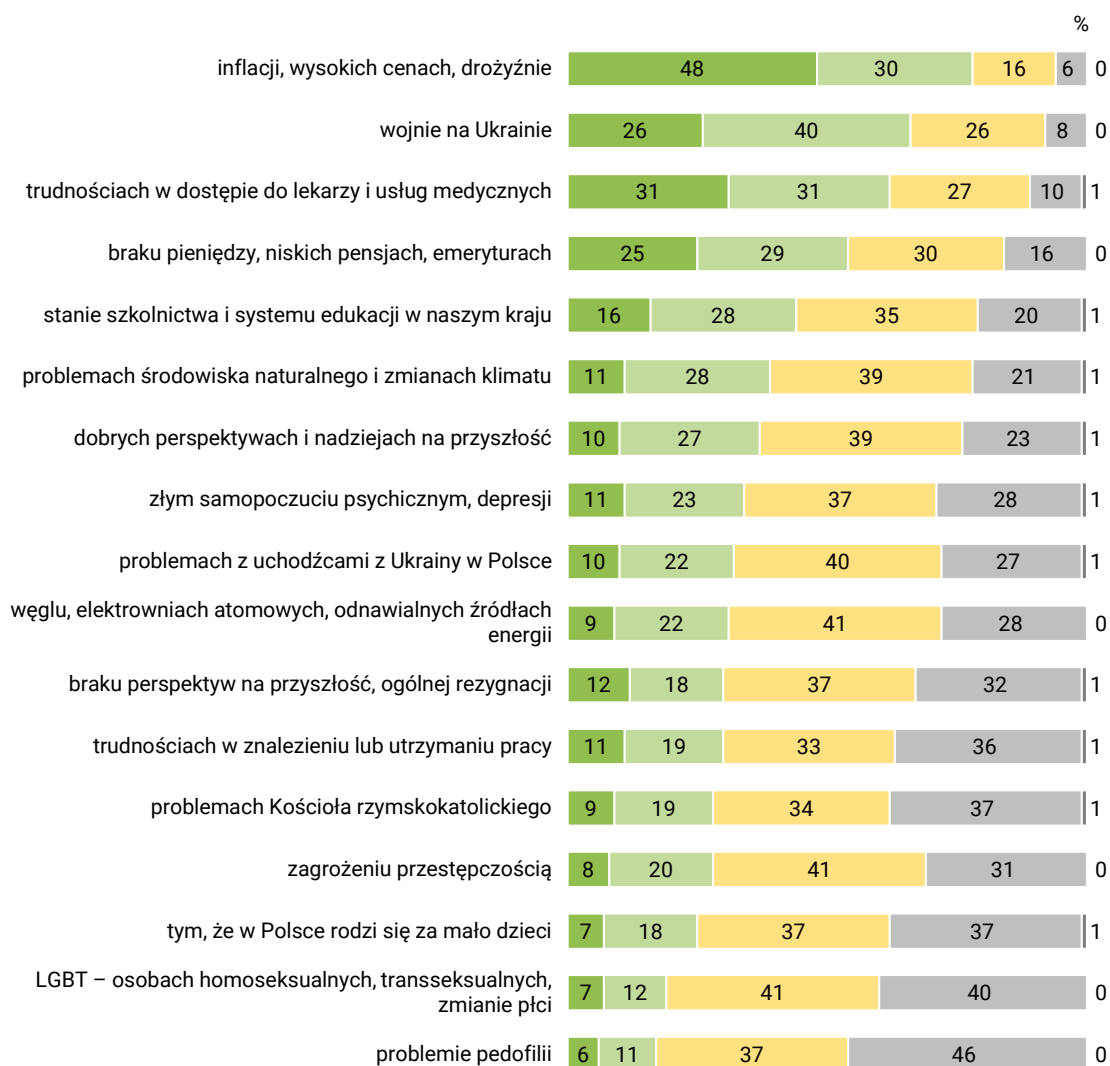
Do popularnych tematów, jednak poruszanych już nie tak często jak powyższe, zaliczają się stan szkolnictwa i systemu edukacji (44%) oraz problemy środowiska i zmiany klimatu (39%). Wyraźnie mniej respondentów podejmowało w rozmowach pokrewny wątek – dotyczący energetyki (31%) – węgla, elektrowni atomowych i odnawialnych źródeł.

Zauważalną część Polaków angażowały tematy związane z nastrojem i samopoczuciem psychicznym. Niemal tak samo często mówiło się o dobrych perspektywach i nadziejach na przyszłość, jak i o złym samopoczuciu, depresji (37% wobec 35%). Nieco mniej osób często rozmawiało lub było świadkami rozmów, w których pojawiał się wątek braku perspektyw na przyszłość i ogólnej rezygnacji (30%).

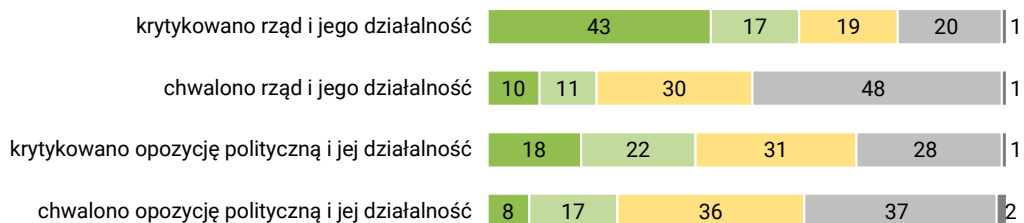
Mniej niż jedna trzecia badanych jako częste tematy rozmów toczonych w ich otoczeniu w ciągu dwóch tygodni poprzedzających badanie wskazywała problemy Kościoła rzymskokatolickiego (28%), zagrożenie przestępczością (28%), zbyt małą liczbę rodzących się w Polsce dzieci (25%). Jeszcze rzadziej Polaków zajmowała tematyka LGBT i kwestie homoseksualności lub transseksualności (19%), a najrzadziej – problem pedofilii (17%).

¹ Badanie „O czym się ostatnio mówi?” zostało zrealizowane metodą wywiadów telefonicznych w okresie od 19 do 28 czerwca 2023 roku na próbie dorosłych mieszkańców Polski (N=1000).

RYS. 1. Jak często w ciągu ostatnich dwóch tygodni w Pana(i) bliskim otoczeniu, np. w rodzinie, wśród przyjaciół, znajomych, sąsiadów mówiło się o:

A jak często w ciągu ostatnich dwóch tygodni w Pana(i) bliskim otoczeniu:

■ Bardzo często ■ Dość często ■ Rzadko ■ Wcale ■ Trudno powiedzieć

Można zaobserwować pewne zróżnicowanie tematów codziennych rozmów ze względu na społeczno-demograficzne usytuowanie respondentów. Trzeba mieć oczywiście na uwadze to, że otoczenie respondentów jest mniej lub bardziej zróżnicowane, a nie homogeniczne. Innymi słowy nie jest tak, że np. kobiety rozmawiają wyłącznie z kobietami, młodzi z młodymi, dobrze wykształceni z dobrze wykształconymi.

Kobiety zauważalnie częściej niż mężczyźni deklarują, że w ich otoczeniu często mówiło się o na temat środowiska naturalnego i zmian klimatu, stanu systemu edukacji, trudności na rynku pracy, braku pieniędzy, a także o złym samopoczuciu psychicznym i zagrożeniu przestępczością. Nieco częściej wskazują też na rozmowy o trudnościach w dostępie do lekarzy. Z kolei w otoczeniu badanych mężczyzn w większym stopniu wypowiedziano się z dezaprobatą o rządzie.

TABELA 1

Tematy rozmów	Odsetki wskazujących na częste rozmowy wg płci		Ogół
	Mężczyźni	Kobiety	
Inflacja	78	79	78
Wojna na Ukrainie	67	65	66
Trudności w dostępie do lekarzy/usług medycznych	60	65	62
Brak pieniędzy	50	58	54
System edukacji	39	49	44
Problemy środowiska naturalnego, zmiany klimatu	31	46	39
Dobre perspektywy na przyszłość	35	38	37
Złe samopoczucie psychiczne	30	38	34
Problemy z uchodźcami z Ukrainy	30	34	32
Energetyka	31	30	31
Brak perspektyw na przyszłość	28	32	30
Trudności w znalezieniu/utrzymaniu pracy	25	34	30
Problemy Kościoła	29	27	28
Zagrożenie przestępczością	24	31	28
Kryzys dzietności w Polsce	23	26	25
LGBT	18	20	19
Problem pedofilii	15	19	17
Krytyka działalności rządu	63	57	60
Aprobata działalności rządu	22	21	21
Krytyka działalności opozycji politycznej	42	39	40
Aprobata działalności opozycji politycznej	25	25	25

Na wsi częściej niż w miastach rozmawiano o problemach związanych z uchodźcami z Ukrainy, o sprawach dotyczących produkcji energii, a także krytykowano działalność opozycji. W miastach średniej wielkości (mających od 20 000 do 99 999 mieszkańców) w większym stopniu niż gdzie indziej koncentrowano się w ostatnim czasie na wojnie na Ukrainie, systemie edukacji, trudnościach na rynku pracy, a także wątkach przychylnych zarówno rządowi, jak i opozycji. Ponadto częściej wybrzmiewał tam optymizm dotyczący perspektyw na przyszłość. W dużych miastach (od 100 000 do 499 999 mieszkańców) w największej mierze zaznaczają się takie tematy jak brak pieniędzy trudności w dostępie do lekarzy, stan szkolnictwa, a także brak perspektyw na przyszłość. Często jest też krytyka obozu rządzącego. Największe miasta wyróżniają się taką tematyką rozmów, jak stan systemu edukacji, środowisko naturalne i zmiany klimatu, LGBT, jak również dezaprobatą działalności rządu. Częściej niż gdzie indziej rozmawia się w nich o złym samopoczuciu psychicznym.

TABELA 2

Tematy rozmów	Odsetki wskazujących na częste rozmowy wg miejsca zamieszkania					Ogół
	Wieś	Miasta poniżej 20 000 ludności	Miasta 20 000 – 99 999	Miasta 100 000 – 499 999	Miast 500 000+	
Inflacja	76	81	80	78	82	78
Wojna na Ukrainie	61	63	74	67	70	66
Trudności w dostępie do lekarzy/usług medycznych	62	62	60	71	55	62
Brak pieniędzy	51	59	54	60	54	54
System edukacji	37	40	50	54	52	44
Problemy środowiska naturalnego, zmiany klimatu	37	29	44	42	48	39
Dobre perspektywy na przyszłość	35	34	44	34	38	37
Złe samopoczucie psychiczne	32	35	33	37	44	34
Problemy z uchodźcami z Ukrainy	37	20	32	33	30	32
Energetyka	37	24	28	30	20	31
Brak perspektyw na przyszłość	26	36	31	40	26	30
Trudności w znalezieniu/utrzymaniu pracy	30	23	36	22	32	30
Problemy Kościoła	25	30	32	31	25	28
Zagrożenie przestępczością	26	30	32	27	24	28
Kryzys dietności w Polsce	23	24	29	26	23	25
LGBT	13	25	16	21	33	19
Problem pedofilii	16	18	17	18	17	17
Krytyka działalności rządu	51	65	64	68	67	60
Aprobata działalności rządu	25	15	28	19	10	21
Krytyka działalności opozycji politycznej	48	38	35	37	27	40
Aprobata działalności opozycji politycznej	19	23	34	34	23	25

Jeśli chodzi o wiodące tematy rozmów w poszczególnych kategoriach wiekowych, temat inflacji częściej niż przeciętnie pojawiał się w otoczeniu młodszych respondentów, natomiast rzadziej – starszych osób. Najmłodszy badani w większym stopniu niż inni deklarują, że w rozmowach w ich otoczeniu pojawiał się wątek systemu edukacji, trudności na rynku pracy, ale też optymizm dotyczący przyszłości. Częściej również podejmowano tematykę LGBT. Ludzie mający od 25 do 34 lat częściej niż pozostali wskazują na rozmowy o trudnościach w dostępie do lekarzy i o kryzysie dietności w Polsce, a także o inflacji. Ta grupa wyróżnia się też jeśli chodzi o krytykę zarówno rządu, jak i opozycji. Otoczenie starszych respondentów częściej niż przeciętnie koncentrowało się na wojnie na Ukrainie oraz na problemach Kościoła. Osoby po 54 roku życia w większym stopniu niż inni deklarują rozmowy o problemach środowiska naturalnego i zmianach klimatu. Częściej niż przeciętnie twierdzą też, że w ich otoczeniu z aprobatą mówiono o działalności rządu oraz rozmawiano o opozycji (zarówno w pozytywnym jak i negatywnym tonie). Co ciekawe, temat braku pieniędzy był najczęściej podejmowany w otoczeniu osób w wieku 45–54 lata.

TABELA 3

Tematy rozmów	Odsetki wskazujących na częste rozmowy wśród osób wg wieku						Ogół
	18–24 lata	25–34 lata	35–44 lata	45–54 lata	55–64 lata	65+	
Inflacja	87	86	83	80	72	69	78
Wojna na Ukrainie	62	55	58	73	70	74	66
Trudności w dostępie do lekarzy/usług medycznych	52	76	60	62	63	59	62
Brak pieniędzy	49	59	53	63	57	47	54
System edukacji	50	46	49	41	40	40	44
Problemy środowiska naturalnego, zmiany klimatu	26	40	30	39	45	47	39
Dobre perspektywy na przyszłość	44	38	29	38	37	39	37
Złe samopoczucie psychiczne	37	38	37	34	35	30	34
Problemy z uchodźcami z Ukrainy	25	30	38	34	27	35	32
Energetyka	8	27	32	35	40	32	31
Brak perspektyw na przyszłość	30	33	31	35	26	28	30
Trudności w znalezieniu/utrzymaniu pracy	49	37	31	31	26	17	30
Problemy Kościoła	19	24	23	31	33	34	28
Zagrożenie przestępczością	30	16	25	29	30	34	28
Kryzys dietności w Polsce	12	36	19	21	30	26	25
LGBT	38	15	9	21	21	19	19
Problem pedofilii	15	9	27	12	15	20	17
Krytyka działalności rządu	64	70	69	62	52	47	60
Aprobata działalności rządu	5	19	12	16	34	33	21
Krytyka działalności opozycji politycznej	31	45	39	35	45	43	40
Aprobata działalności opozycji politycznej	16	23	21	26	28	31	25

Problem drożyzny najczęściej był podnoszony w otoczeniu osób mających wyższe wykształcenie. Najlepiej wykształceni respondenci częściej niż przeciętnie wskazywali na rozmowy dotyczące stanu szkolnictwa w Polsce, problemów środowiska naturalnego i zmian klimatu, a także braku perspektyw na przyszłość i złego samopoczucia psychicznego, depresji. Relatywnie często były to rozmowy krytyczne wobec obozu władzy. Aprobata rządu w największej mierze pojawiała się w rozmowach osób mających wykształcenie podstawowe. Rozmowy dotyczące problemów z uchodźcami z Ukrainy najczęściej deklarują badani mający wykształcenie zasadnicze zawodowe. Trudności związane ze znalezieniem lub utrzymaniem pracy najsilniej wybrzmiewają w otoczeniu osób z wykształceniem średnim.

TABELA 4

Tematy rozmów	Odsetki wskazujących na częste rozmowy wg wykształcenia				Ogół
	Podstawowe	Zasadnicze zawodowe	Średnie	Wyższe	
Inflacja	72	76	77	84	78
Wojna na Ukrainie	67	66	66	65	66
Trudności w dostępie do lekarzy/usług medycznych	55	60	65	63	62
Brak pieniędzy	39	58	59	52	54
System edukacji	35	29	45	58	44
Problemy środowiska naturalnego, zmiany klimatu	29	35	39	47	39
Dobre perspektywy na przyszłość	41	37	37	34	37
Złe samopoczucie psychiczne	27	26	38	39	34
Problemy z uchodźcami z Ukrainy	28	41	31	30	32
Energetyka	25	31	30	35	31
Brak perspektyw na przyszłość	8	27	36	37	30
Trudności w znalezieniu/utrzymaniu pracy	32	20	37	22	30
Problemy Kościoła	23	27	31	28	28
Zagrożenie przestępczością	26	31	31	21	28
Kryzys dzietności w Polsce	28	26	24	22	25
LGBT	25	11	18	21	19
Problem pedofilii	21	17	18	14	17
Krytyka działalności rządu	24	55	67	71	60
Aprobata działalności rządu	49	23	17	11	21
Krytyka działalności opozycji politycznej	42	45	41	36	40
Aprobata działalności opozycji politycznej	26	23	25	27	25

Co ciekawe dochody respondentów w niewielkim stopniu różnicują natężenie rozmów o inflacji w ich otoczeniu. Problem braku pieniędzy najczęściej pojawia się w rozmowach osób uzyskujących dochody wynoszące od 2000 zł do 2999 zł, a także niższe. Trudności na rynku pracy najsilniej zaznaczają się w deklaracjach badanych uzyskujących dochody od 3000 zł do 3999 zł. Można ponadto zauważyć, że im wyższe dochody tym częściej w rozmowach prowadzonych w otoczeniu respondentów krytykowano działalność rządu.

TABELA 5

Tematy rozmów	Odsetki wskazujących na częste rozmowy wg dochodów netto					Ogół
	< 2000 zł	2000 – 2999 zł	3000 – 3999 zł	4000 – 4999 zł	5000 zł +	
Inflacja	74	80	78	80	80	78
Wojna na Ukrainie	60	69	62	69	72	66
Trudności w dostępie do lekarzy/usług medycznych	52	69	72	64	58	62
Brak pieniędzy	61	65	53	53	41	54
System edukacji	33	43	50	46	50	44
Problemy środowiska naturalnego, zmiany klimatu	37	40	43	45	34	39
Dobre perspektywy na przyszłość	43	39	30	34	35	37
Złe samopoczucie psychiczne	37	32	41	39	31	34
Problemy z uchodźcami z Ukrainy	32	41	31	29	26	32
Energetyka	26	32	29	32	34	31
Brak perspektyw na przyszłość	20	36	39	31	30	30
Trudności w znalezieniu/utrzymaniu pracy	34	28	44	17	24	30
Problemy Kościoła	31	29	29	30	25	28
Zagrożenie przestępczością	31	37	25	30	20	28
Kryzys dzietności w Polsce	25	23	30	21	23	25
LGBT	18	17	21	18	20	19
Problem pedofilii	23	15	15	14	17	17
Krytyka działalności rządu	50	53	59	73	70	60
Aprobata działalności rządu	26	29	24	17	10	21
Krytyka działalności opozycji politycznej	44	40	37	47	35	40
Aprobata działalności opozycji politycznej	17	27	35	25	26	25

Kwestie ekonomiczne wyraźnie silniej zaznaczają się w rozmowach prowadzonych w otoczeniu badanych sympatyzujących z opozycją, a zauważalnie słabiej wśród sympatyzujących z obozem rządzącym. Ci pierwsi wyróżniają się ponadto częstymi wskazaniami takich tematów, jak trudności w dostępie do lekarzy i usług medycznych, kondycja systemu edukacji, środowisko naturalne i zmiany klimatu, problemy Kościoła. Częściej też mówi się wśród nich o braku perspektyw na przyszłość. Z kolei w otoczeniu zwolenników rządu częstszy jest optymizm. Wyraźnie silniej też wybrzmiewa tu wątek problemu z uchodźcami z Ukrainy. Zaliczanie się do sympatyków rządu lub opozycji przekłada się w oczywisty sposób na obecność określonych narracji – krytycznych lub aprobujących – w otoczeniu badanych. Warto jednak zauważyć, że ani jedni, ani drudzy nie są zupełnie bezkrytyczni wobec obozu, z którym sympatyzują.

TABELA 6

Tematy rozmów	Odsetki wskazujących na częste rozmowy wśród osób:			Ogół
	sympatyzujących z obozem rządzącym	sympatyzujących z opozycją	niesympatyzujących ani z rządem, ani opozycją	
Inflacja	55	92	82	78
Wojna na Ukrainie	76	76	56	66
Trudności w dostępie do lekarzy/usług medycznych	52	72	63	62
Brak pieniędzy	35	67	56	54
System edukacji	33	60	42	44
Problemy środowiska naturalnego, zmiany klimatu	28	51	38	39
Dobre perspektywy na przyszłość	51	31	34	37
Złe samopoczucie psychiczne	26	39	37	34
Problemy z uchodźcami z Ukrainy	40	29	30	32
Energetyka	29	35	29	31
Brak perspektyw na przyszłość	10	50	29	30
Trudności w znalezieniu/utrzymaniu pracy	19	24	36	30
Problemy Kościoła	29	41	22	28
Zagrożenie przestępczością	30	27	26	28
Kryzys dzietności w Polsce	27	31	21	25
LGBT	22	33	11	19
Problem pedofilii	15	21	16	17
Krytyka działalności rządu	20	94	62	60
Aprobata działalności rządu	67	2	11	21
Krytyka działalności opozycji politycznej	73	20	36	40
Aprobata działalności opozycji politycznej	14	58	14	25